

Kommissorium for følgegruppen for projekt Differentieret vedligeholdelse af kirkebygninger

Baggrund

De demografiske forandringer med den stadige bevægelse fra land til by reducerer indbyggertallet i flere landområder, hvilket også reducerer behovet for brugen af kirkebygningen til kirkelige aktiviteter i sognet, samtidig med at vedligeholdelsen af kirken som kulturarv forbliver den samme. Det fordrer store menneskelige og økonomiske ressourcer at vedligeholde kirkebygninger, som menighedsråd i mindre landsogne i tyndtbefolkede områder kan have svært ved at honorere. Desuden forskydes den økonomiske balance mellem udgifter til kirkebygninger og kirkelig aktivitet, når de menneskelige og økonomiske ressourcer investeres i vedligeholdelse af bygninger. I flere landprovstier efterspørges derfor langsigtede løsninger for vedligeholdelsen af kirkebygningerne.

Formål

Formålet med projektet er at understøtte en fleksibel og transparent prioritering af midler i sogne og provstier, så vedligeholdelse og kirkeliv balanceres til gavn for kirkens liv og vækst.

Mål

Målet er at udvikle redskaber til differentieret vedligeholdelse af kirkebygninger, så andre parametre ud over kulturarven inddrages, således at disse redskaber kan anvendes til at skabe transparens i prioriteringen af menneskelige og økonomiske ressourcer. Omdrejningspunktet er kirkebygninger, hvor kirkegårde og brugen af kirken kan indgå som kriterier som en del af det samlede kirkemiljø. Det betyder ikke, at kirker der ikke anvendes ofte automatisk nedprioriteres, da de kan besidde en særlig værdi.

Helt konkret vil vi gerne have følgende ud af projektet:

- 1) Et værktøj for vedligeholdelseskategorisering af kirkebygninger
- 2) Strategier for det videre arbejde med kirkerne inden for de forskellige vedligeholdelseskategorier
- 3) En metode til etablering af anvendelsesplaner for lokale kirker: Procesværktøj/dialogværktøj
- 4) Materiale til formidling af værktøjet i provstier og menighedsråd

Succeskriterier

Når projektet er færdigt, har vi

- skabt værktøjer og løsninger, der imødekommer de lokale behov for en transparent prioritering af midler i sogne og provstier, så vedligeholdelse og kirkeliv balanceres til gavn for kirkens liv og vækst
- udarbejdet kriterier og løsninger, der tager højde for de betydningsfulde arkitektoniske og kulturhistoriske værdier, som kirkerne og kirkemiljøerne indeholder
- udarbejdet kategorier og strategier, der tager højde for forskellige steders kulturer og rummer en åbenhed, som gør det muligt at finde unikke løsninger for den enkelte kirke og det enkelte kirkemiljø
- et procesværktøj, der skaber
 - overblik over processen og klarhed omkring roller
 - grundlag for budgetprioriteringer i såvel menighedsråd som provsttudvalg og dermed understøtter en større balance mellem kirkens liv og vækst
- inddraget alle primære og sekundære målgrupper

PROJEKT DIFFERENTIERET VEDLIGEHOLDELSE AF KIRKEBYGNINGER

Styregruppens sammensætning

- Biskop i Lolland-Falsters Stift, Marianne Gaarden (formand for styregruppen)
- Stiftsrådsformand i Roskilde Stift og bestyrelsesmedlem i Landsforeningen af Menighedsråd, Bodil Therkelsen
- Provst i Morsø Provsti, Aalborg Stift, Mette Moesgaard Jørgensen
- Provstiudvalgsmedlem i Viborg Stift, Grete Bækgaard Thomsen
- Stiftskontorchef i Ribe Stift, Elisabeth Aggerbeck
- Museumsinspektør ved Nationalmuseet, Ulla Kjær

Sekretær for styregruppen er stiftskontorchef i Lolland-Falsters Stift, Lene M. Krabbesmark. Sekretæren deltager i alle møder og skal sikre kontakten mellem FUV og projektorganisationen.

Projektleder Maj Dalsgaard, FUV, deltager tillige i styregruppemøderne.

Følgegruppens sammensætning

Følgegruppen er sammensat af et bredt spekter af interessenter i projektet. Medlemmer af styregruppen er fødte medlemmer af følgegruppen. Gruppen består konkret af:

Navn	Rolle	Tilhørssted
Marianne Gaarden	Biskop	Lolland-Falsters Stift
Peter Fischer	Biskop	Roskilde Stift
Elof Westergaard	Biskop	Ribe Stift
Henrik Stubkjær	Biskop	Viborg Stift
Henning Toft Bro	Biskop	Aalborg Stift
Johannes Kruse Kristensen	Provst	Lolland Østre Provsti
Jørn Noe	Provst	Kalundborg Provsti
Lise Hindsholm	Provst	Varde Provsti
Susan Aaen	Provst	Salling Provsti
Mette Moesgaard Jørgensen	Provst	Morsø Provsti
Lene M. Krabbesmark	Stiftskontorchef	Lolland-Falsters Stift
Helle Saxild Andersen	Stiftskontorchef	Roskilde Stift
Elisabeth Aggerbeck	Stiftskontorchef	Ribe Stift
Bodil Abildgaard	Stiftskontorchef	Viborg Stift
Helle Monberg Hindsholm	Stiftskontorchef	Aalborg Stift
Annette Nordenbæk	Stiftskontorchef	Stifternes byggegruppe
Trine Frydkjær Paulsen	Stiftsmedarbejder	Stifternes byggegruppe
Tine Drejer	Stiftsmedarbejder	Stifternes byggegruppe
Anita Hansen Engdahl	Teologisk konsulent	Roskilde Stift
Morten Pedersen	Sognepræst	Vor Frue Sogn, Kalundborg Provsti
Stig Andersen	Kongelig bygningsinspektør	Fogh & Følner Arkitekter A/S
Ulla Kjær	Kirkekonsulent	Nationalmuseet
Michael Andersen	Kirkekonsulent	Nationalmuseet
Poul Klens Larsen	Varme,- energi- og klimakonsulent	Konsulent for folkekirken
Per Rasmus Møller	Klokkekonsulent	Konsulent for folkekirken
Vakant	Kirkegårdskonsulent	Konsulent for folkekirken
Bodil Therkelsen	Stiftsrådsformand	Roskilde Stift
Grete Bækgaard Thomsen	Provstiudvalgsmedlem	Skive Provsti
Hans-Henrik Nielsen	Bestyrelsesmedlem	Landsforeningen af Menighedsråd
Susanne Møller	Menighedsrådsmedlem	Lolland-Falsters Distriktsforening
NN	Menighedsrådsmedlem	NN Distriktsforening
NN	Menighedsrådsmedlem	NN Distriktsforening

Dertil deltager projektleder Maj Dalsgaard i alle følgegruppemøder.

Følgegruppens opgaver

Følgegruppen inddrages i projektet som sparringspartner til styregruppe og projektledelsen. Både ved opstart, løbende under forløbet og i forbindelse med projektets afslutning.

Det enkelte følgegruppemedlem forventes at bringe relevant viden i spil i projektet, samt at videndele fra projektet til baglandet. Medlemmerne er ambassadører for projektet blandt folkekirkens parter og bidrager til at sikre ejerskab til og anvendelse af metoden.

Konkret skal følgegruppen

- deltage i to følgegruppemøder, et i 2021 og et i 2022
- løbende holde sig orienteret i kommunikationen om projektet
- sparre med styregruppe og projektledelse ved behov
- bringe faglighed og viden i spil
- bidrage til at projektet har den nødvendige legitimitet ift. omgivelserne, herunder at de nødvendige interessenter bliver informeret og inddraget
- være ambassadører for metoden ved projektafslutning

Tidsperspektiv

Projektet er toårigt, fra den 1. juni 2021 til den 31. maj 2023 (projektopstarten er udskudt fem mdr. fra den oprindelige tidsplan, afledt af coronarelaterede forhold).

Arbejdsplan

Revideret efter udskudt projektopstart. Se oprindelig tidsplan på side 10 i projektbeskrivelsen.

Juni 2021: Projektopstart/følgegruppemøde

Fællesmøde med projektledelse, styregruppe og følgegruppe om fælles indspark til projektet.

Mødet holdes på Nationalmuseet.

November 2021

Første udgave af:

- a. Værktøj til kategorisering af kirkebygninger
- b. Strategier for det videre arbejde
- c. Procesværktøj til menighedsrådene

Forsøgsopstart i provstierne november 2021.

Marts 2022

Midtvejsstatus på:

- a. Værktøj til kategorisering af kirkebygninger
- b. Strategier for det videre arbejde
- c. Procesværktøj til menighedsrådene

Procesværktøjet testes i menighedsrådene.

Juli 2022

Første udgave af implementeringsplan (behandles af styregruppen)

December 2022: Følgegruppemøde

Fællesmøde med projektledelse, styregruppe og følgegruppe om fælles indspark til projektet.

Februar 2023

Færdig implementeringsplan for formidling og udbredelse af

- a. Værktøj til kategorisering af kirkebygninger
- b. Strategier for det videre arbejde

PROJEKT DIFFERENTIERET VEDLIGEHOLDELSE AF KIRKEBYGNINGER

c. Procesværktøj til menighedsrådene

Implementering iværksættes.

Maj 2023: Projektafslutning

Projektet afsluttes. Herefter udestår evaluering af projektet i 2024.

Godkendelse

Kommissoriet er drøftet på følgegruppemøde den 4. juni 2021, og med justeringer godkendt pr. mail af følgegruppen den 27. august 2021.
